

Biuletyn

Polskiego **Towarzystwa** Prawa Antydyskryminacyjnego

nr 3

10/2014

Przegląd orzecznictwa

(w tej rubryce umieszczamy najistotniejsze i aktualne orzeczenia sądów krajowych i międzynarodowych z zakresu równego traktowania)

Wolność religii, a wykonywanie obowiązków służbowych

Wyrok ETPCz z dnia 15 stycznia 2013 r. w sprawie Eweida i inni przeciwko Wielkiej Brytanii, skargi 48420/10, 59842/10, 51671/10, 36516/10

Sprawa dotyczy ograniczenia noszenia w pracy widocznych symboli religijnych (krzyże chrześcijańskich) oraz zasadności zwolnienia pracowników z powodu odmowy wykonania obowiązków służbowych, które mogłyby być sprzeczne z przekonaniem religijnym. [więcej](#)

Otyłość jako przesłanka dyskryminacji

Opinia Rzecznika Generalnego TSUE z dnia 17 lipca 2014 r. w sprawie C 354/13 Karsten Kaltoft przeciwko Municipality of Billund.

Chorobliwa otyłość może stanowić „niepełnosprawność” w rozumieniu dyrektywy w sprawie równego traktowania w zakresie zatrudnienia i pracy. Pomimo że żadna ogólna zasada prawa Unii nie zakazuje dyskryminacji ze względu na otyłość, chorobliwa otyłość może mieścić się w pojęciu „niepełnosprawności”, jeżeli stopień jej nasilenia może utrudniać danej osobie pełne uczestnictwo w życiu zawodowym na równi z innymi pracownikami. [więcej](#)

Interpretacja pojęcia niepełnosprawności i racjonalnych usprawnień w świetle Dyrektywy 2000/78/WE

Wyrok TSUE z dnia 11 kwietnia 2013 r. w sprawach C 335/11 i C 337/11 HK Denmark przeciwko Dansk almennyttigt Boligselskab i HK Denmark przeciwko Dansk Arbejdsgiverforening. [więcej](#)

Dyskryminacja płacowa

Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 listopada 2012 r., sprawie I PK 100/12.

Przy ustalaniu, czy w firmie dochodzi do przypadków dyskryminacji płacowej, należy uwzględnić także niepieniężne korzyści, czyli np. to, czy dane osoby korzystają z samochodu, mieszkania i telefonu służbowego. [więcej](#)

Interwencje PTPA

Pierwsza w Polsce skarga do Komitetu ONZ ds. Likwidacji Dyskryminacji Kobiet

"Linda była szczęśliwa, że zostanie zgwałcona (szykowała się na to cały tydzień!)" - to tylko jeden z przykładów zdań, jakie znalazły się w książce do nauki języka angielskiego. PTPA złożyło w tej sprawie zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa pochwalania zgwałcenia, jednak organy ścigania dwukrotnie umorzyły postępowanie w tej sprawie. Tym samym zamknięta została droga do skazania osób odpowiedzialnych za umieszczenie treści wskazujących na gwałt jako zjawisko pozytywne i pożądane przez kobiety. W związku z wyczerpaniem środków krajowych, PTPA złożyło skargę do Komitetu ds. Likwidacji Dyskryminacji Kobiet (działającego w ramach ONZ - CEDAW), zarzucając Polsce niewywiązanie się z obowiązków wynikających z Konwencji.

Dyskryminacja z powodu narodowości w dostępie do szkolnictwa wyższego

Kobieta narodowości ukraińskiej zdecydowała się aplikować na uczelnię wyższą w Polsce. W procesie rekrutacji została potraktowana lekceważąco przez pracownicę dziekanatu, która udzieliła jej nierzetelnych informacji odnośnie wymagań rekrutacyjnych i wymaganych dokumentów, a przez to utrudniła aplikowanie na uczelnię. Ostatecznie została dopuszczona do egzaminu, z którego otrzymała '0' punktów. Chcąc wyjaśnić sytuację zwróciła się z zapytaniem do dziekana, od którego usłyszała, iż uczelnia jest 'nastawiona na Polaków', 'na polską wiedzę' i 'na polskich absolwentów szkół i wydziałów'. PTPA złożyło w imieniu pokrzywdzonej pozew o odszkodowanie z tytułu naruszenia zasady równego traktowania ze względu na pochodzenie narodowe w dostępie do szkolnictwa wyższego.

Dyskryminacja w rekrutacji ze względu na rodzicielstwo i płeć

Sprawa dotyczy roszczeń antydyskryminacyjnych dochodzonych na skutek odmowy zatrudnienia kobiety na stanowisku urzędniczym w jednym z warszawskich sądów i zastosowania wobec niej dyskryminacji bezpośredniej ze względu na płeć i rodzicielstwo. W czasie dwóch procesów rekrutacji, w których powódka brała udział, została dwukrotnie zapytana o plany macierzyńskie. Sprawa ma interesujące tło – osobami zadającymi niedozwolone pytania były Prezes Sądu oraz sędzia sądu pracy. Prawniczki PTPA, r.pr. Karolina Kędziora i apl.radc. Monika Wieczorek reprezentują powódkę w dwóch toczących się w odrębnych trybach postępowaniach – każda z rozmów rekrutacyjnych prowadzona była bowiem w innym celu, odpowiednio w celu zawarcia umowy o pracę i umowy zlecenia. W związku z tym obydwie postępowania o odszkodowanie z tytułu dyskryminacji toczą się na podstawie innych przepisów, tj. jedna z nich na podstawie kodeksu pracy, a druga na podstawie tzw. ustawy antydyskryminacyjnej. Pozwy zostały złożone w kwietniu 2013 r., do dnia dzisiejszego trwa procedura wyłączenia sędziów orzekających w okręgu warszawskim.

Współpracują z PTPA

(tutaj prezentujemy sylwetki prawników i prawniczek współpracujących z PTPA pro bono)

adv. Karolina Bodnar

Advokat Karolina Bodnar. Absolwentka Wydziału Prawa na Uniwersytecie Warszawskim. Ukończyła Centrum Prawa Amerykańskiego na Wydziale Prawa UW. W latach 2001 – 2005 zdobywała doświadczenie w Ministerstwie Sprawiedliwości. Jako prawniczka Pro Bono współpracuje z wieloma organizacjami prawnoczwolowymi. Specjalizuje się w prawie rodzinnym.

Współpracę z PTPA mec. Bodnar rozpoczęła w 2014 roku. Sporządziła opinię prawną w sprawie łamania praw człowieka osób z niepełnosprawnościami, w tym prawa do decydowania o sobie, prawa do prywatności i prawa do życia rodzinnego.

dr Katarzyna Sękowska-Kozłowska

Pracownik naukowy w Instytucie Nauk Prawnych PAN od 2005 r., od 2011 r. na stanowisku adiunkta. Autorka rozprawy doktorskiej pt. „Komitet ONZ ds. Likwidacji Dyskryminacji Kobiet – analiza instytucjonalna.” W latach 2006-2009 dyrektor kursu letniego „International Protection of Human Rights Course”. Członkini Polskiego Towarzystwa Prawa Konstytucyjnego, International Law Association – Grupa Polska oraz zespołu Pomocy Prawnej Federacji na rzecz Kobiet i Planowania Rodziny. Wykładowczyni Gender Studies UAM w Poznaniu. Głównie zainteresowania badawcze to ochrona praw człowieka w ramach ONZ, przeciwdziałanie dyskryminacji ze szczególnym uwzględnieniem dyskryminacji ze względu na płeć.

W ramach współpracy z PTPA dr Kozłowska konsultowała pierwszą polską skargę indywidualną do CEDAW w sprawie pochwalania przestępstwa zgwałcenia.

Propozycje PTPA

Cykl debat 'Układ równań'

Prawo jest systemem norm ogólnych i abstrakcyjnych – dla większości z nich płeć nie ma znaczenia. Czy prawo nie wpływa jednak w większym stopniu na sytuację kobiet niż mężczyzn? **14 listopada o godz. 19:00** w siedzibie Krytyki Politycznej (ul. Foksal 16, II piętro) odbędzie się kolejna w cyklu 'Układ równań' debata - Czy polskie prawo ma płeć? W rozmowie udział wezmą Prof. Ewa Łętowska, prof. Małgorzata Fuszara, Anna Dryjańska, Krzysztof Śmiszek. Debata organizowana jest przez PTPA w ramach projektu "Układ równań" (finansowanego przez Fundację im. Róży Luksemburg). Szczegóły dotyczące dat oraz panelistów/panelistek kolejnych spotkań zamieszczane zostaną niebawem na stronie internetowej www.ptpa.org.pl.

Media o nas

- [Tom gwałci Lindę, a Polska nie reaguje.](#)
- [Prawnicy na rzecz równości.](#)

Aktualności

- [Zmiany w przepisach o ubezwłasnowolnieniu – wybrane założenia projektu i postulaty de lege ferenda - r.pr. Zofia Jabłońska](#)
- [European Pro Bono Forum 2014 - wyróżnienia dla programu Pro Bono PTPA.](#)